

Z.8 UDZIELANIE POMOCY I ORGANIZOWANIE WSPARCIA OSOBIE NIEPEŁNOSPRAWNEJ

Karta Pracy nr KP/Z.8

W moim otoczeniu przebywają osoby niepełnosprawne. Mam niepełnosprawnych znajomych i sąsiadów. Zanim ich poznałam, myślałam, że niepełnosprawność to przede wszystkim choroba i tragedia niepełnosprawnego i jego rodziny. Dziś wiem, że kiedy zlikwiduje się różnego rodzaju bariery, umożliwia się osobie z niepełnosprawnością godne funkcjonowanie. Dlatego bardzo chcę zostać asystentem osoby niepełnosprawnej i pomagać w oswojaniu codzienności.

I. ĆWICZENIA NA ROZPOZNAWANIE SWOICH PREDYSPOZYCJI/PRZEKONAŃ DOT. DANEJ KWALIFIKACJI

1. Burza mózgów

Cel: Zapoznanie się z aktualnym stanem wiedzy uczniów na temat danej kwalifikacji.

Pomoce: tablica, kreda/marker, kartka, długopis

Czas: 15 minut

Instrukcja: Nauczyciel podaje i zapisuje na tablicy nazwę kwalifikacji. Wskazuje, aby uczniowie zanotowali jak najwięcej skojarzeń związanych z daną kwalifikacją. Następnie uczniowie zostają podzieleni na grupy 4-5 osobowe i mają za zadanie wspólnie wypisać skojarzenia – od tych, które pojawiły się najczęściej do tych, które pojawiły się najrzadziej. Nauczyciel losowo wybiera jedną grupę, której przedstawiciel wypisuje na tablicy skojarzenia. Pozostałe grupy uzupełniają spis o hasła, które nie zostały wcześniej wymienione. Nauczyciel wraz z uczniami łączy skojarzenia w grupy. W ostatnim etapie nauczyciel dokonuje zwięzłego podsumowania wskazując na zakres wiedzy uczniów w zakresie omawianej kwalifikacji.

2. Sortowanie

Cel: Przypisanie przez ucznia wartości poszczególnym czynnikom istotnym w omawianej kwalifikacji.

Pomoce: kartka, długopis

Czas: 30-45 minut

Instrukcja: Nauczyciel rozdaje uczniom tabelę zawierającą listę stwierdzeń dotyczących danej kwalifikacji. Stwierdzenia obejmują cztery obszary: Cechy Charakteru, Zainteresowania, Warunki Pracy i Warunki Zdrowotne. Zadaniem ucznia jest wskazanie, na ile kolejne stwierdzenia są zgodne z rzeczywistością. Uczeń ma do dyspozycji zakres punktowy od 1 do 5, gdzie 1 oznacza „nie zgadzam się”, a 5 – „zgadzam się”. Nauczyciel pozostawia uczniom czas na uzupełnienie tabeli (5 minut) oraz zsumowanie punktacji w poszczególnych obszarach ćwiczenia (CC, Z, WP, WZ oraz całkowita liczba punktów ze wszystkich obszarów). Istnieją dwie możliwości przeprowadzenia dalszego etapu:

➤ wybrane osoby zostają poproszone o przeanalizowanie uzyskanych wyników w kolejnych stwierdzeniach – np. cztery osoby na forum przedstawiają po pięć kolejnych stwierdzeń próbując wyjaśnić, dlaczego przyznały konkretną liczbę punktów. Nauczyciel wskazuje na konkretne zainteresowania, cechy charakteru, warunki pracy i warunki zdrowotne w przypadku omawianej kwalifikacji,

lub

➤ uczniowie wraz z nauczycielem analizują swoje wyniki na podstawie zbiorczej tabeli punktowej zamieszczonej w rozdziale „Wyniki i interpretacja”. Wybrane/chętne osoby wypowiadają się na forum klasy, czy zgadzają się z danym wynikiem i dlaczego tak/nie. Następnym krokiem jest wspólna analiza obszarów, które wymagałyby pracy, aby w przyszłości móc wykonywać daną kwalifikację.

Instrukcja dla ucznia: Przeczytaj kolejne stwierdzenia w tabeli i przypisz im konkretne wartości od 1 do 5, gdzie 1 oznacza „Nie zgadzam się” a 5 – „Zgadza się”. Nie sugeruj się tym, jak powinno być, tylko jak jest w Twoim przypadku. Wybraną liczbę punktów otocz kółkiem, a następnie zlicz wyniki w poszczególnych obszarach oraz całkowitą liczbę punktów.

Obszar	Stwierdzenie	Punkty					Razem
		1	2	3	4	5	
CC	Jestem osobą otwartą na nowe doświadczenia.	1	2	3	4	5	
	Potrafię przewidzieć skutki podejmowanych przez siebie działań.	1	2	3	4	5	
	Z szacunkiem traktuję każdego człowieka.	1	2	3	4	5	
	Odpowiedzialnie podchodzę do wykonywanych przez siebie zadań.	1	2	3	4	5	
	W sposób kreatywny podchodzę do zadań i wyzwań. Potrafię znaleźć kilka rozwiązań jednego problemu.	1	2	3	4	5	
	Jestem osobą dyskretną i taktowną.	1	2	3	4	5	

WP	Cenię sobie dobry kontakt z innymi ludźmi.	1	2	3	4	5
	Umiem współpracować z innymi, pracować w zespole.	1	2	3	4	5
	Praca w bliskim kontakcie z osobą niepełnosprawną nie stanowi dla mnie bariery.	1	2	3	4	5
	Staram się przestrzegać zasad zdrowego trybu życia.	1	2	3	4	5
	Potrąfię opracowywać plan działania i postępować według instrukcji.	1	2	3	4	5
Z	Interesują mnie zagadnienia związane z rehabilitacją osób z niepełnosprawnością.	1	2	3	4	5
	Orientuję się w przepisach prawnych dotyczących osób z niepełnosprawnością.	1	2	3	4	5
	Lubię spędzać wolny czas w sposób ciekawy i aktywny.	1	2	3	4	5
	Od zawsze ciekawią mnie sposoby i możliwości pomagania innym ludziom.	1	2	3	4	5
	Troska o siebie i o innych sprawia mi przyjemność.	1	2	3	4	5
	Mam wszechstronne zainteresowania.	1	2	3	4	5
WZ	Swoją wytrzymałość i wydolność fizyczną określam jako dużą.	1	2	3	4	5
	Moje zmysły funkcjonują w sposób prawidłowy.	1	2	3	4	5
	Nie jestem nosicielem/nosicielką żadnych chorób zakaźnych.	1	2	3	4	5
Razem						

II. ĆWICZENIA NA KSZTAŁTOWANIE UMIEJĘTNOŚCI WYSZUKIWANIA INFORMACJI W KATALOGU KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH

1. Plus i minus

Cel: Wzrost wiedzy i refleksyjności uczniów na temat omawianej kwalifikacji.

Pomoce: kartka, długopis, karta z Katalogu Kwalifikacji Zawodowych

Czas: 30-40 minut

Instrukcja: Nauczyciel (Moderator) dokonuje podziału klasy na trzy grupy: Zwolenników (G1), Przeciwników (G2) i Publiczności (G3). Uczniowie z G1 i G2 otrzymują zwroty do dyskusji. G1 (*Zwolennicy*) – wspólnie ustalają i zapisują zalety wykonywania pracy w ramach danej kwalifikacji. G2 (*Przeciwnicy*) wskazują wady. Następnie przedstawiciele obydwu grup prezentują swoje stanowiska. Moderatorem dyskusji jest nauczyciel. W ostatnim etapie grupa Publiczności decyduje, które argumenty – za czy przeciw, były najbardziej przekonujące. Ten etap może się odbyć w formie głosowania.

Rola Moderatora: ustalenie reguł wspólnej pracy, motywowanie, zachęcanie do zadawania pytań, wyrażania opinii, kontrolowanie czasu dyskusji, zakończenie dyskusji podsumowaniem.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Zwroty do dyskusji		
Wyrażenie opinii	Kontrargumentacja	Podsumowanie
Sądzę, że...	Mój punkt widzenia różni się od...	Ogólnie mówiąc...
Uważam, że...	Nie zgadzam się z Tobą, bo...	Reasumując...
Moim zdaniem...	Różnimy się zdecydowanie, jeśli chodzi o...	Biorąc pod uwagę nasze dotychczasowe rozważania należy stwierdzić, że...
Jeśli chodzi o mnie...	Inaczej się na to zapatruję...	Podsumowując trzeba podkreślić...

2. Wiem wszystko

Cel: Kształtowanie umiejętności wyszukiwania informacji w Katalogu Kwalifikacji Zawodowych.

Pomoce: kartka, długopis, karta z Katalogu Kwalifikacji Zawodowych

Czas: 15-20 minut

Instrukcja: Praca w grupach. Uczniowie zostają przydzieleni do czterech grup. Grupa pierwsza (G1) ma za zadanie wyszukać w KKZ informacje, jakie są możliwości zdobycia omawianej kwalifikacji, Grupa druga (G2) – wskazać szanse rozwoju, Grupa trzecia (G3) – omówić warunki pracy, Grupa czwarta (G4) – wymienić wymagane kompetencje społeczne. Następnie na forum prezentowane są wyniki pracy – mogą przybierać różnorodną formę: plakatu, wypowiedzi ustnej, notatki na tablicy.

III. ĆWICZENIA SYTUACYJNE

1. Sąd – ćwiczenie sytuacyjne

Cel: Wzrost wiedzy na temat zagrożeń związanych z wykonywaniem pracy w ramach omawianej kwalifikacji.

Pomoce: kartka, długopis

Czas: 30-45 minut

Instrukcja: Pierwszym etapem jest przeprowadzenie podziału ról- jedna osoba jest „Oskarżonym” – osobą, która podczas wykonywania pracy popełniła jakiś błąd. Druga osoba jest „Prokuratorem” – oskarżającym daną osobę, trzecia „Adwokatem” mającym na celu obronę oskarżonego. Reszta grupy to ława przysięgłych. Na forum klasy nauczyciel przedstawia krótką historię, która ukazuje skrajną/niebezpieczną sytuację, która zdarzyć się może przy wykonywaniu obowiązków zawodowych w ramach danej kwalifikacji. Kolejnym etapem jest przeprowadzenie sądu nad Oskarżonym. Zarzuty przedstawia Prokurator, kolejno mowę wygłasza obrońca, a jako ostatnia - osoba oskarżona. Końcowym rezultatem jest przeprowadzenie przez ławę przysięgłych głosowania i ogłoszenie werdyktu z krótkim uzasadnieniem, które argumenty były bardziej przekonujące. Ważną rolę pełni nauczyciel, którego zadaniem jest moderowanie ćwiczenia, wyznaczanie pełnionych ról oraz dokonanie podsumowania wskazującego, jakie ekstremalne sytuacje mogą się wydarzyć w czasie wypełniania obowiązków zawodowych.

Przykład:

Weronika niedawno dostała pracę w swoim wymarzonym zawodzie asystenta osoby niepełnosprawnej. Jej podopieczną jest słabo widząca, starsza pani Halina. Utraciła wzrok 25 lat temu, a wraz z wiekiem słabnie jej również słuch. Razem z Weroniką robią zakupy, załatwiają różne sprawy w urzędach, spędzają wolny czas i poznają okolicę – pani Halina niedawno przeprowadziła się z innej części miasta, żeby być bliżej córki, ale chcąc zachować niezależność, zamieszkała sama.

W piątek Weronika była umówiona z panią Haliną o 16 – miały spotkać się w domu starszej pani i stamtąd udać się na zakupy do galerii handlowej. Piękna pogoda, rozpoczynający się weekend sprawiły, że na ulicach pełno było samochodów – pół miasta wybierało się nad wodę. Nic dziwnego, że ulice zakorkowały się. Weronika zadzwoniła do pani Haliny z informacją o swoim spóźnieniu. Okazało się, że pani Halina czeka już gotowa do wyjścia. „Mam pomysł – powiedziała Weronika – zna pani trasę do galerii, byliśmy tam już wielokrotnie. Proszę samodzielnie się tam udać- to będzie taki test. Spotkamy się przed wejściem głównym”. Zadowolona z takiego obrotu wydarzeń, wróciła do rozmowy ze spotkaną w autobusie koleżanką. Gdy autobus dojeżdżał w okolice galerii, uwagę pasażerów przyciągnął tłumek ludzi na przejściu dla pieszych. Z oddali słychać było pędzącą na sygnale karetkę. Weronika zaniepokoiła się, na przystanku jako pierwsza wypadła z autobusu i co tchu pobiegła na miejsce zdarzenia, pełna coraz gorszych przeczuc. Niestety, sprawdziło się: na chodniku obok przejścia siedziała roztrzęsiona pani Halina. Nie zauważyła zmiany świateł i weszła na przejście „na czerwonym”, kierowcy nadjeżdżającego auta nie udało się wyminąć staruszki. Na szczęście obrażenia nie wyglądały na poważne. „Prawdopodobnie tylko stłuczenie- poinformował przyglądający się sytuacji jakiś pan – ale kto to widział, żeby taka osoba poruszała się w centrum miasta sama”. „Co ja zrobiłam! Jak mogłam na to pozwolić!”-przez głowę Weroniki przetaczał się nawet myśli. Nie zdążyła nawet zapytać o stan zdrowia pani Haliny ratowników, którzy już dotarli na miejsce zdarzenia, gdy usłyszała pełny pretensji głos córki swojej podopiecznej: „Co pani najlepszego zrobiła? Jest pani zupełnie nieodpowiedzialna!”

2. Szanse/zagrożenia (SWOT)

Cel: Zwiększenie wiedzy uczniów na temat szans i zagrożeń związanych z wykonywaniem pracy w ramach omawianej kwalifikacji.

Pomoce: kartka, długopis

Czas: 20-30 minut

Instrukcja: Uczniowie zostają podzieleni na czteroosobowe grupy. Nauczyciel czyta krótką historię. Zadaniem uczniów jest przeanalizowanie i zanotowanie, jakie szanse, a jakie zagrożenia mogą spotkać osobę będącą bohaterem historii. Nauczyciel na tablicy sporządza tabelę. Wskazana przez nauczyciela grupa przedstawia na forum klasy wyniki swojej pracy, a poszczególne wypowiedzi są zapisywane na tablicy. Następnie kolejne grupy dodają swoje spostrzeżenia, które nie pojawiły się wcześniej. Efektem końcowym jest kompletna tabela wskazująca zarówno na szanse, jak i zagrożenia (zewnętrzne i wewnętrzne), które dotyczą omawianej historii. Nauczyciel ma za zadanie podsumować ćwiczenie wskazując, w jakich sytuacjach wskazane jest przeprowadzenie analizy SWOT (wybór ścieżki kształcenia, podjęcie pracy zawodowej).

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Przykład:

„No i co ja mam teraz zrobić? Jaką podjąć decyzję? A mówią, że od przybytku głowa nie boli...” natłok myśli przepływał przez głowę Wojtka. Jeszcze tydzień temu nie miał żadnych problemów: od roku pracował jako asystent osoby niepełnosprawnej, lubił swoją pracę. Rozpoczął studia z zakresu pedagogiki specjalnej, aby uzupełnić wykształcenie zdobyte w szkole policealnej. W wolnych chwilach spotykał się z przyjaciółmi. I nagle ten spokój zakłócił jeden telefon od starego kumpla. Z ofertą pracy, dużo lepiej płatnej, na bardzo dogodnych warunkach. Problem w tym, że za granicą. Podjęcie pracy wiązałoby się z dużymi zmianami w życiu Wojtka – nowe miejsce, nowi ludzie, studia z dziennych trzeba by zamienić na zaoczne – sporo komplikacji. Z drugiej jednak strony – nowe doświadczenia, nowe kompetencje- może gra jest warta świeczki. Co powinien zrobić Wojtek? Jakie są konsekwencje każdej z jego decyzji?

SWOT	Pozytywne (pomocne w osiągnięciu celu)	Negatywne (szkodliwe w osiągnięciu celu)
Wewnętrzne (cechy jednostki)	Mocne strony	Słabe strony
Zewnętrzne (cechy otoczenia)	Szanse	Zagrożenia

IV. KRÓTKI TEST WIEDZY NA TEMAT DANEJ KWALIFIKACJI

1. Prawda/Falsz

Cel: Sprawdzenie stanu wiedzy uczniów z zakresu omawianej kwalifikacji, uzyskanej na podstawie wcześniejszej pracy z KKZ.

Pomoce: kartka, długopis

Czas: 15 minut

Instrukcja: Uczniowie łączą się w pary, podpisują i rozwiązują test Prawda/Falsz. Następnie w parach wymieniają się testami i sprawdzają sobie nawzajem poprawność odpowiedzi. Kolejnym etapem jest wspólne omówienie wyników - na forum klasy kolejne osoby czytają stwierdzenie i prawidłową odpowiedź. Rolą nauczyciela jest nadzorowanie ćwiczenia tak, aby nie były powielane nieprawidłowe odpowiedzi.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nr	Stwierdzenie	Prawda	Falsz
1.	Organizowanie pomocy osobie niepełnosprawnej polega na wykonywaniu tylko czynności pielęgnacyjnych.		
2.	Optymalnie zorganizowane wsparcie osoby z niepełnosprawnością jest wynikiem współpracy wielu specjalistów: rehabilitantów, terapeutów zajęciowych, doradców zawodowych, itd.		
3.	Niezbędna jest dogłębna wiedza z zakresu rehabilitacji osób z niepełnosprawnością.		
4.	Kwalifikację Z.8 można uzyskać na Kwalifikacyjnym Kursie Zawodowym.		
5.	Wsparcie i pomoc osobie niepełnosprawnej nie jest czymś uniwersalnym – indywidualnie dobiera się techniki i metody pomocy konkretnej osobie z niepełnosprawnością.		
6.	W pracy z osobą wymagającą wsparcia i pomocy bardzo ważną rolę odgrywa dobry kontakt z podopiecznym.		
7.	Udzielanie pomocy osobie z niepełnosprawnością polega na wyręczaniu jej w czynnościach, których ona sama nie chce wykonywać.		
8.	Praca związana z organizowaniem wsparcia osobie z niepełnosprawnością odbywa się w jednym miejscu, najczęściej w placówce, do której uczęszcza ta osoba.		

2. Czego się nauczyłem/tam?

Cel: Zwiększenie wiedzy na temat danej kwalifikacji.

Pomoce: kartka, długopis

Czas: 10 minut

Instrukcja: Nauczyciel zapisuje na tablicy pytania. Uczniowie mają kilka minut, aby się nad nimi zastanowić i zapisać krótką odpowiedź. Nauczyciel wskazuje uczniów, którzy mają przedstawić swoje stanowisko.

Uczniowie mają za zadanie sporządzić krótką notatkę będącą odpowiedzią na poniższe pytania:

1. Jaka informacja na temat danej kwalifikacji wydała Ci się najważniejsza?
2. Czy możesz sobie wyobrazić, że w przyszłości pracujesz w danym zawodzie?
3. Jakie informacje chciałabyś/byś jeszcze uzyskać?

3. Cechy niezbędne w kwalifikacji

Cel: Analiza poziomu natężenia cech niezbędnych w omawianej kwalifikacji.

Pomoce: kartka, długopis

Czas: 5 minut

Instrukcja: Nauczyciel rozdaje uczniom tabelę – psychogram kwalifikacji. Po zapoznaniu się z informacjami na temat danej kwalifikacji w Katalogu Kwalifikacji Zawodowych oraz wykonaniu ćwiczeń z Karty Pracy, uczeń ma za zadanie zastanowić się i zakreślić, w jakim stopniu cechy niezbędne przy wykonywaniu danej kwalifikacji go dotyczą. 1 – oznacza niskie natężenie danej cechy, 5 – wysokie natężenie danej cechy. Następnie uczniowie mają za zadanie zsumować wszystkie punkty. Nauczyciel wspólnie z uczniami omawia uzyskane wyniki na podstawie zakresu punktowego (zamieszczonego w cz. V – Wyniki i interpretacja).

nr	Psychologiczne cechy	Skala					
		1	2	3	4	5	
1.	Komunikatywność						Suma
2.	Szacunek wobec drugiego człowieka						
3.	Umiejętność przewidywania skutków podejmowanych czynności						
4.	Odpowiedzialność						
5.	Odporność na stres						
6.	Kultura osobista						
7.	Umiejętność współpracy z innymi specjalistami						
8.	Odporność na stres						
9.	Dyskrecja						
Razem							

4. Portfolio kwalifikacyjne

Cel: Konfrontacja uzyskanej przez ucznia wiedzy dotyczącej omawianej kwalifikacji z indywidualnymi predyspozycjami do jej wykonywania.

Pomoce: kartka, długopis

Czas: 5 minut

Instrukcja: Uczeń ma za zadanie zastanowić się i wypełnić tabelę „Portfolio kwalifikacyjne”, w której ocenia, na ile poszczególne aspekty wykonywania danej kwalifikacji są zgodne z jego indywidualnymi predyspozycjami i oczekiwaniami. W odpowiednim miejscu należy postawić x, aspekty oceniane są w skali od 1 do 5, gdzie 1 oznacza „całkowicie mi nie odpowiada”, „całkowicie mnie nie dotyczy”, a 5 – „całkowicie mi odpowiada”, „całkowicie mnie dotyczy”. Następnie uczniowie sumują punkty i wspólnie z nauczycielem analizują uzyskane wyniki (cz. V – Wyniki i interpretacja).

Lp.	Portfolio kwalifikacyjne	Zakres punktów					
		1	2	3	4	5	
1.	Zakres obowiązków						Suma
2.	Możliwe ścieżki zdobycia kwalifikacji						
3.	Możliwe ścieżki rozwoju kariery						
4.	Miejsca pracy						
5.	Cechy dobrego pracownika						
6.	Wymagania i przeciwwskazania zdrowotne						
7.	Dodatkowe przydatne umiejętności						
Razem							

V. WYNIKI I INTERPRETACJA

Wyniki i interpretacja			
Nr i nazwa kwalifikacji	Z.8. UDZIELANIE POMOCY I ORGANIZOWANIE WSPARCIA OSOBIE NIEPEŁNOSPRAWNEJ		
I. Ćwiczenia na rozpoznawanie swoich predyspozycji/przekonań dotyczących danej kwalifikacji			
1. Burza mózgów			
Instrukcja	Uczniowie mają za zadanie wymienić jak najwięcej skojarzeń związanych z daną kwalifikacją. Należy powstrzymać się od krytyki i oceniania. Każdy ma prawo mieć inne skojarzenia. Uczniów należy inspirować do tego, by chcieli się otworzyć i jak najszersze spojrzeć na daną kwalifikację.		
Przykładowe skojarzenia	Niepełnosprawność, pomoc, opieka, wsparcie, integracja, rehabilitacja, niewidomi, niestęszący, poruszający się na wózku, udział w życiu społecznym, życie codzienne		
2. Sortowanie			
Instrukcja	Należy zliczyć punkty, jakie uczeń przypisał każdemu stwierdzeniu w skali od 1 do 5. Pierwszy uzyskany wynik to wynik globalny. Istnieje też możliwość przeanalizowania uzyskanych wyników w poszczególnych obszarach (wyniki cząstkowe).		
Wynik	Zakres punktów		Interpretacja
Wynik globalny	<39 pkt	wynik niski	Uzyskany przez ucznia wynik może sugerować, iż dana kwalifikacja nie jest zgodna z jego predyspozycjami i przekonaniem. Należy zastanowić się jeszcze raz nad tym wyborem lub znaleźć kwalifikację/zawód bardziej zbliżony do cech i zainteresowań ucznia. Powinien on zbierać informacje o różnych zawodach, zapoznać się dokładnie z Katalogiem Kwalifikacji Zawodowych i Multimedialnym Katalogiem Zawodów. Może również poprosić o konsultację szkolnego doradcę zawodowego.
	40-59 pkt	wynik przeciętny	Uzyskany przez ucznia wynik może wskazywać, że dana kwalifikacja po części jest zgodna z jego osobistymi przekonaniem i predyspozycjami. Należy dokładnie przeanalizować wyniki cząstkowe i określić obszar wymagający większego zaangażowania ucznia, aby w przyszłości mógł wykonywać pracę w ramach danej kwalifikacji.
	60-100 pkt	wynik wysoki	Uzyskany przez ucznia wynik może stanowić przesłankę do stwierdzenia, że jego predyspozycje i przekonania w dużym stopniu odpowiadają wymaganiom stawianym osobom wykonującym pracę w ramach danej kwalifikacji.
Wyniki cząstkowe			
Cechy Charakteru (CC)	<11 pkt	wynik niski	Uzyskany przez ucznia wynik może stanowić przesłankę do stwierdzenia, że wskazany przez niego poziom natężenia cech niezbędnych w danej kwalifikacji jest niewystarczający.
	12-18 pkt	wynik przeciętny	Cechy charakteru ucznia po części odpowiadają profilowi osoby pracującej w ramach danej kwalifikacji. Należałoby popracować nad niektórymi z nich, aby wzmocnić zasoby osobiste ucznia, jeśli chciałby w przyszłości wykonywać zadania zawodowe w ramach danej kwalifikacji.
	19-30 pkt	wynik wysoki	Uzyskany przez ucznia wynik może stanowić przesłankę do stwierdzenia, iż jego cechy charakteru w dużym stopniu odpowiadają wymaganiom stawianym osobom wykonującym pracę w ramach danej kwalifikacji.
Zainteresowania (Z)	<11 pkt	wynik niski	Uzyskany przez ucznia wynik może sugerować, iż dana kwalifikacja nie jest zgodna z jego zainteresowaniami.
	12-18 pkt	wynik przeciętny	Zainteresowania ucznia po części są zgodne z zainteresowaniami, jakie prezentować powinna osoba wiążąca swoją przyszłość z daną kwalifikacją.
	19-30 pkt	wynik wysoki	Uzyskany przez ucznia wynik może stanowić przesłankę do stwierdzenia, iż jego zainteresowania w dużym stopniu odpowiadają zainteresowaniom, jakie powinna prezentować osoba wiążąca swoją przyszłość z daną kwalifikacją.
Warunki Pracy (WP)	<10 pkt	wynik niski	Wynik uzyskany przez ucznia może sugerować, że jego przekonania na temat danej kwalifikacji nie są zgodne z zakresem obowiązków, które wykonuje się w jej ramach.
	11-15 pkt	wynik przeciętny	Prezentowane przez ucznia przekonania na temat danej kwalifikacji w pewnym stopniu są zgodne z warunkami pracy w jej zakresie. Niezbędne jest uzupełnienie wiedzy na jej temat. Można w tym celu skorzystać z Katalogu Kwalifikacji Zawodowych, Multimedialnego Katalogu Zawodów i/lub skonsultować się ze szkolnym doradcą zawodowym.
	16-25 pkt	wynik wysoki	Uzyskany przez ucznia wynik daje podstawę do stwierdzenia, że jego przekonania na temat danej kwalifikacji są zgodne z warunkami pracy w jej zakresie. Aby poszerzyć swoją wiedzę na temat danej kwalifikacji można w tym celu skorzystać z Katalogu Kwalifikacji Zawodowych, Multimedialnego Katalogu Zawodów i/lub skonsultować się ze szkolnym doradcą

			zawodowym.					
Warunki Zdrowotne (WZ)	<6 pkt	wynik niski	Uzyskany przez ucznia wynik może wskazywać, iż wymogi zdrowotne w danej kwalifikacji nie pokrywają się z jego warunkami zdrowotnymi.					
	7-9 pkt	wynik przeciętny	Uzyskana liczba punktów może świadczyć, że niektóre z warunków zdrowotnych ucznia nie są wystarczające podczas wykonywania zadań zawodowych w ramach danej kwalifikacji.					
	10-15 pkt	wynik wysoki	Uzyskany wynik sugeruje, że uczeń nie ma większych przeszkód zdrowotnych do wykonywania zadań zawodowych w ramach danej kwalifikacji.					
II. Ćwiczenia na kształtowanie umiejętności wyszukiwania informacji w Katalogu Kwalifikacji Zawodowych								
1. Plus i minus								
Plusy	<ul style="list-style-type: none"> - praca w kontakcie z drugim człowiekiem - podnoszenie jakości życia innych ludzi - praca wymagająca kreatywności i zaangażowania emocjonalnego 							
Minusy	<ul style="list-style-type: none"> - nie zawsze widoczne efekty działań - nie zawsze lekkie warunki pracy - nie do końca uregulowana sytuacja zawodowa asystenta w Polsce 							
2. Wiem wszystko								
Jak uzyskać daną kwalifikację?	Gimnazjum – liceum ogólnokształcące/technikum- szkoła policealna (1rok, kwalifikacja Z.8) - egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe. * Istnieje możliwość uzyskania kwalifikacji na Kwalifikacyjnym Kursie Zawodowym (wymagane wykształcenie średnie).							
Jakie są szanse rozwoju w danej kwalifikacji/danym zawodzie?	Możliwe jest kontynuowanie nauki na studiach wyższych, m.in.: pedagogika specjalna, praca socjalna, fizjoterapia, psychologia, socjologia, pielęgniarstwo, projektowanie aktywności społecznej, zdrowie publiczne.							
Jakie są warunki pracy podczas wykonywania danej kwalifikacji/zawodu?	Charakter pracy: praca w bliskim i intensywnym kontakcie z klientem. Miejsce wykonywania pracy: dom klienta, przestrzeń publiczna. Czynniki szkodliwe: czasem praca wymaga dużego wysiłku fizycznego (np. przenoszenie klienta, pchanie wózka).							
Jakimi cechami powinna odznaczać się osoba wykonująca daną kwalifikację/zawód?	Umiejętność współpracy, zarządzania czasem, umiejętność przewidywania skutków podejmowanych działań, odporność na stres, dyskrecja, przedsiębiorczość, cierpliwość, wytrwałość, umiejętność motywowania innych, szacunek dla drugiego człowieka, samodzielność.							
III. Ćwiczenia sytuacyjne								
1. Sąd								
Instrukcja	Ćwiczenie ma na celu uświadomienie uczniom różnorodnych sytuacji zawodowych, które mogą mieć miejsce podczas wykonywania pracy w ramach danej kwalifikacji.							
2. Analiza SWOT								
Instrukcja	Na podstawie krótkiej historii uczeń ma za zadanie dokonać analizy SWOT.							
SWOT	Pozytywne (pomocne w osiągnięciu celu)	Negatywne (szkodliwe w osiągnięciu celu)						
Wewnętrzne (cechy jednostki)	<ul style="list-style-type: none"> - samodyscyplina - refleksja nad życiowymi priorytetami - odwaga w podejmowaniu decyzji 	<ul style="list-style-type: none"> - rutyna - brak zaufania do innych - brak konsekwencji w działaniu 						
Zewnętrzne (cechy otoczenia)	<ul style="list-style-type: none"> - otoczenie sprzyjające realizacji celów - ciągły wzrost zapotrzebowania na świadczone usługi - wzrost świadomości społeczeństwa 	<ul style="list-style-type: none"> - niezdiagnozowane/ źle zdiagnozowane potrzeby otoczenia - obawy otoczenia (osoby niepełnosprawnej) przed zmianą przyzwyczajzeń - nietolerancja/ brak akceptacji 						
IV. Krótki test wiedzy na temat danej kwalifikacji								
1. Prawda/fałsz								
Instrukcja	Uczeń ma za zadanie zdecydować, czy dane stwierdzenie jest prawdziwe, czy fałszywe.							
Prawidłowe odpowiedzi	1	2	3	4	5	6	7	8
	F	P	P	P	P	P	F	F
Interpretacja	Jeżeli uczeń udzielił wszystkich poprawnych odpowiedzi to znaczy, że dokładnie zapoznał się z kartą danej							

	kwalifikacji i uważnie śledził kolejne ćwiczenia aktywnie w nich uczestnicząc. Jeżeli jednak niektóre pytania stanowiły dla ucznia trudność i udzielił niepoprawnych odpowiedzi – powinien jeszcze raz przeanalizować treści zawarte w Katalogu Kwalifikacji Zawodowych, gdzie dana kwalifikacja jest opisana lub poszukać szerszych informacji w innych źródłach.	
2. Czego się nauczyłem/łam?		
Instrukcja	Uczeń ma za zadanie wypełnić tabelkę krótkimi, konkretnymi odpowiedziami. Następnie uzyskane odpowiedzi należy wspólnie przeanalizować na forum grupy/klasy.	
3. Cechy niezbędne w kwalifikacji		
Instrukcja	Uczeń ma za zadanie określić poziom natężenia cech niezbędnych w danej kwalifikacji na kontinuum od 1 do 5.	
Wynik	Zakres punktów	Interpretacja
Niski	<18 pkt	Odpowiedzi ucznia mogą wskazywać na brak predyspozycji osobowościowych do pracy w ramach danej kwalifikacji. Należy zastanowić się jeszcze raz nad tym wyborem lub znaleźć kwalifikację/zawód bardziej zbliżony do cech osobowościowych ucznia. Powinien on zbierać informacje o różnych zawodach, zapoznać się dokładnie z Katalogiem Kwalifikacji Zawodowych i Multimedialnym Katalogiem Zawodów. Może również poprosić o konsultację szkolnego doradcę zawodowego.
Przeciętny	19-27 pkt	Wynik, który uzyskał uczeń może sugerować, że dana kwalifikacja/zawód jest po części zgodny z wymaganymi cechami osobowościowymi niezbędnymi przy wykonywaniu pracy w ramach danej kwalifikacji. Należy jednak przeanalizować, czy inne kwalifikacje/zawody nie będą bardziej dopasowane do cech i zainteresowań ucznia. Pomocny w tym będzie Katalog Kwalifikacji Zawodowych i Multimedialny Katalog Zawodów oraz konsultacja ze szkolnym doradcą zawodowym.
Wysoki	28-45 pkt	Wynik wskazuje, iż cechy ucznia pokrywają się z cechami niezbędnymi w danej kwalifikacji/danym zawodzie. Uczeń powinien poszerzyć swoją wiedzę na temat danej kwalifikacji/zawodu korzystając z Katalogu Kwalifikacji Zawodowych i Multimedialnego Katalogu Zawodów. Może także skonsultować się ze szkolnym doradcą zawodowym.
4. Portfolio kwalifikacyjne		
Instrukcja	Uczeń ma za zadanie ocenić w skali od 1 do 5, na ile poszczególne aspekty danej kwalifikacji są zgodne z jego oczekiwaniami wobec przyszłości zawodowej.	
Wynik	Zakres punktów	Interpretacja
Niski	<14 pkt	Odpowiedzi ucznia mogą wskazywać, że poszczególne aspekty wykonywania danej kwalifikacji nie są zgodne z wyobrażeniem ucznia. Należy zastanowić się jeszcze raz nad tym wyborem lub znaleźć zawód bardziej zbliżony do cech i zainteresowań ucznia. Powinien on zbierać informacje o różnych zawodach, zapoznać się dokładnie z Katalogiem Kwalifikacji Zawodowych i Multimedialnym Katalogiem Zawodów. Może również poprosić o konsultację szkolnego doradcę zawodowego.
Przeciętny	15-21 pkt	Wynik, który uzyskał uczeń może sugerować, że zawód ten jest po części zgodny z jego predyspozycjami osobowościowymi. Należy jednak przeanalizować, czy inne zawody nie będą w większym stopniu dopasowane do cech i zainteresowań ucznia. Pomocny w tym będzie Katalog Kwalifikacji Zawodowych i Multimedialny Katalog Zawodów oraz konsultacja ze szkolnym doradcą zawodowym.
Wysoki	22-35 pkt	Uzyskane przez ucznia punkty stanowią przesłankę do stwierdzenia, że ten zawód może brać pod uwagę w swoich wyborach edukacyjnych. Wynik wskazuje, iż większość odpowiedzi ucznia pokrywa się z wymaganiami stawianymi w danej kwalifikacji/danym zawodzie. Uczeń powinien poszerzyć swoją wiedzę na jego temat korzystając z Katalogu Kwalifikacji Zawodowych i Multimedialnego Katalogu Zawodów. Może także skonsultować się ze szkolnym doradcą zawodowym.

